Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry

VUOSIKERTOMUS 2016

Hyvä reilun urheilun ystävä

Käsissäsi on Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n ensimmäinen toimintakertomus. Organisaatio perustettiin vuonna 2016 laajentamalla Suomen antidopingtoimikuntaa. SUEK tekee antidopingtoimintaa, ehkäisee kilpailumanipulaatiota ja edistää katsomoturvallisuutta ja -viihtyisyyttä. SUEKin ensimmäinen vuosi oli hienoa uuden luomisen aikaa.

Olemme alusta pitäen vahvistaneet urheilun eettistä pohjaa arvojemme mukaisesti: luotettavasti, oikeudenmukaisesti ja yhdessä. Vuoden 2016 aikana loimme lujan perustan ja synergian toimialojemme välille. Nyt saamme toden teolla käyntiin SUEKin uudet toimialat. Tavoitteena on saada uudet toimialat yhtä kovalle tasolle kuin alati kehittyvä antidopingtoiminta.

Yhteistyö, koulutus ja viestintä ovat SUEKin leimalliset toimintamuodot. Meillä on toimivat verkostot ja yhteistyö esimerkiksi viranomaisten kanssa. Näin urheilun toimijat voivat yhdessä torjua urheilun ulkopuolelta tulevat rikollisetkin lieveilmiöt.

Olemme myös kansainvälisiä edelläkävijöitä. Samaa ajatusta reilun pelin puolustamisesta laajalla rintamalla viedään nyt maailmalle, ja myös muut urheilun ja liikunnan piirissä toimivat järjestöt pohtivat toimintansa laajentamista SUEKin tapaan. Näin voimme yhdessä suojella aitoa urheilua. Reilu peli on meidän kaikkien urheilutoimijoiden etu!

Johdanto

SUEK numeroina vuonna 2016

Testit monipuolistuivat

Dopingtestaus vuonna 2016

- **3 092** dopingtestiä (2 693 vuonna 2015).
- **2 774** (2466 vuonna 2015) kansallisen testausohjelman dopingtestiä; näistä **1 152** (1 048 vuonna 2015) kilpailutestejä ja **1 622** (1 418 vuonna 2015) kilpailujen ulkopuolisia testejä.
- Lisäksi **318** kansallisten lajiliittojen, kansainvälisten lajiliittojen tai Maailman antidopingtoimisto WADAn tilaamaa kilpailu- ja kilpailujen ulkopuolista testiä.

Puhtaan urheilun sanoma kiiri

- Lähes **100** luentoa, joilla yli **3 500** kuulijaa.
- **15** urheilutapahtumassa mukana Puhtaasti paras -esittelypiste, tapahtumissa yhteensä **tuhansia** katsojia.
- Lähes **70** tiedotetta ja blogikirjoitusta.

Uuden organisaation ja sen toiminnan esittely

- Lähes **25** kansallista ja kansainvälistä luento- sekä esittelytilaisuutta, joissa oli yhteensä lähes **1 000** kuulijaa. Kohderyhmiä olivat muun muassa UNESCO, Euroopan neuvosto, Euroopan unioni, Euroopan ja maailman lottojärjestöt sekä Kansallinen Liikuntafoorumi.

Sisältö

Esipuhe 2
- Johdanto 3
- SUEK numeroina vuonna 2016 3
- Sisältö 4

Hallinto 5
- Hallitus ja toimisto 5
- Valvontalautakunta 6
- Erivapauslautakunta 6
- Laadunhallinta 6
- Toimisto 6

Dopingvalvonta ja -testaus 7
- Dopingtestaus 7
- Erivapaus urheilijan lääkityksessä 8
- Tulosten käsittely 8

Koulutus 9

Viestintä 10
- Puhtaasti paras -ohjelma 10

Kansainvälinen toiminta 11
- Maailman antidopingtoimisto (World Anti-Doping Agency WADA) 11
- Kansallisten antidopingtoimistojen yhteenliittymä (Institute of National Anti-Doping Organizations iNADO) 11
- Euroopan neuvosto (EN) 12
- International Anti-Doping Arrangement (IADA) 12
- Pohjoismainen yhteistyö 12

Tutkimustoiminta ja selvitykset 13
- Tutkimus 13
- Urheilijakysely 13

Kehityshankkeet 14
- Kuntoilijoiden antidopingohjelma 14

Talous 15
- Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen 15

Liite 1

Toimielimet ja henkilöstö 16
- Hallitus 2016–2017 16
- Valvontalautakunta 2015–2016 17
- Erivapauslautakunta 17
- Toimisto 17

Liite 2

Dopingtestitilasto 2016 18

Liite 3

Koulutukset vuonna 2016 19

Liite 4

Esittelypiste urheilutapahtumissa vuonna 2016 23

Liite 5

SUEKin kansainväliset edustukset vuonna 2016 24
- Maailman Antidopingtoimisto WADA 24
- Kansainvälisten antidopingtoimistojen liitto iNADO 24
- Euroopan neuvosto 24
- International Anti-Doping Arrangement IADA 25
- Muut 25
- Vierailut SUEKin toimistossa 25

Liite 6

Yhtyneet Medix Laboratoriot 26

Tutkimustoiminta vuonna 2016 26

Hallinto

Hallitus ja toimisto

Suomen antidopingtoimikunta ADT ry:n hallitus kokoontui toimintavuoden aikana yhden kerran ennen yhdistyksen 28.1. pidettyä ylimääräistä kokousta, jossa ADT ry:stä tuli Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry. ADT on organisaation aputoiminimi. SUEKin hallitus kokoontui vuoden 2016 aikana seitsemän kertaa. Puheenjohtajana toimi Veikkaus Oy:n viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Pekka Ilmivalta** ja varapuheenjohtajana opetus- ja kulttuuriministeriön ylitarkastaja **Hannu Tolonen.** Hallituksen kokoonpano on esitelty *liitteessä 1.*

Hallitus piti yhdessä SUEKin toimiston henkilöstön kanssa suunnittelukokouksen 6.–7.6.2016 Kirkkonummella. Kokouksessa ministeri **Lauri Tarasti** alusti keskustelun urheilun eettisistä asioista.

Kokouksessa käsiteltiin SUEKin strategisia linjauksia. Strategiaa päätettiin ryhtyä työstämään välittömästi. Strategian pohjaksi tehtiin sidosryhmäkysely. Uuden strategian linjaukset hyväksyttiin 29.11.2016. Vuoden aikana käytiin myös keskusteluja SUEKin ja urheilun muiden toimijoiden välisestä työnjaosta eettisissä asioissa. SUEKin toimialoiksi määriteltiin antidopingtoiminta, kilpailumanipulaation ehkäisy ja katsomoturvallisuuden ja -viihtyvyyden edistäminen sekä urheilun eettisen pohjan vahvistaminen.

Viranomaisyhteistyötä kehitettiin opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämän Urheilun eettisten asioiden neuvottelukunnan kanssa. Neuvottelukunnan työjaosto toimii urheilukilpailujen manipuloinnin ehkäisyn kansallisena toimintapisteenä, jossa SUEKin pääsihteeri toimii puheenjohtajana.

Painopiste SUEKin hallituksen työskentelyssä oli strategisten linjojen hyväksymisessä, organisaation kehittymisen seurannassa sekä talouden ja toiminnan seurannassa yleisesti. Dopingvalvontaa seurattiin erityisen tarkasti, koska se on määrällisesti ja taloudellisesti huomattava osa SUEKin toimintaa.

Viestinnässä ja koulutuksessa uudistettiin aineistoja ja internetsivuja vastaamaan uusien toimialojen tarpeita. Antidopingohjelmia arvioitiin ja arviointijärjestelmää kehitettiin pilottikokeilun myötä, jotta ne vastaisivat yhtä paremmin lajiliittojen tarpeisiin. Laatujärjestelmää sovellettiin koulutustoimintaan, ja yhteistyötä urheiluakatemioiden ja -opistojen kanssa kehitettiin.

Hallitus käynnisti pääsihteerin toimen hakuprosessin avoimella haulla. Hakemuksia tehtävään saatiin 42, ja rekrytointikonsultti haastatteli seitsemää hakijaa. Haastattelujen jälkeen neljä kutsuttiin henkilöarviointiin.

Hallitus vahvisti yksimielisesti kokouksessaan 27.4. **Harri Syväsalmen** valinnan pääsihteeriksi 1.6.2016 alkaen.

Kesäkuussa käynnistettiin toimet toimintojen ja lisähenkilöstön vaatimien toimitilojen hankkimi-

Painopiste SUEKin hallituksen työskentelyssä oli strategisten linjojen hyväksymisessä, organisaation kehittymisen seurannassa sekä talouden ja toiminnan seurannassa yleisesti.

seksi VALO-talon kuudennesta kerroksesta. Laajennettuun ja peruskorjattuun, asianmukaiseen toimistoon päästiin muuttamaan loka–marraskuun vaihteessa.

Syksyn aikana käynnistettiin myös lisähenkilöstön rekrytointi, jossa apuna käytettiin rekrytointikonsulttia. Uusi lakiasiainjohtaja **Petteri Lindblom** ja tutkimuspäällikkö **Nina Laakso** aloittivat työnsä 1.12.2016. Tämän myötä SUEKin uusien toimialojen vaatima työ saatettiin käynnistää asianmukaisesti ja antidopingtoiminta sai lisävahvistusta.

Valvontalautakunta

Valvontalautakunnan tehtävänä on Suomen antidopingsäännöstön mukaan:

- käsitellä ja päättää, onko käsiteltävänä oleva asia dopingrikkomus vai ei
- antaa kirjallinen lausunto seuraamuksesta, joka tästä rikkomuksesta olisi määrättävä, mikäli valvontalautakunta pitää tapausta dopingrikkomuksena
- ratkaista erivapaus- ja muista vastaavista hallinnointipäätöksistä tehdyt valitukset; sekä
- ratkaista muut antidopingsäännöstön tulkinnasta ja soveltamisesta syntyneet erimielisyydet.

Valvontalautakunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2016 varatuomari, asianajaja **Markus Manninen** ja sihteerinä varatuomari **Katja Tukiainen.** Valvontalautakunnan jäsenet on lueteltu *liitteessä 1.*

Valvontalautakunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa.

Valvontalautakunnan käsittelyyn tuli vuoden 2016 aikana yhteensä 11 asiaa, joista kahdeksan koski dopingrikkomusasiaa, kaksi anomusta elinikäisen toimintakiellon purkamiseksi ja yksi erivapausvalitusta.

Erivapauslautakunta

Erivapauslautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana kaikkiaan 11 kertaa. Tämän lisäksi pidettiin neljä sähköpostikokousta. Puheenjohtajana toimi lääkäri **Katja Mjøsund.** Erivapauslautakunnan kokoonpano on kerrottu *liitteessä 1.* Erivapauksista kerrotaan lisää kappaleessa Erivapaus urheilijan lääkityksessä.

Laadunhallinta

Dopingvalvonnan korkea laatu sen kaikissa vaiheissa on tärkeää SUEKin toiminnassa. Tavoitteena on toimintojen seurannan, arvioinnin ja kehittämisen avulla varmistaa prosessien vaatimustenmukaisuus ja jatkuva parantaminen. DNV-GL Certification Oy/Ab suoritti SUEKin/ADT:n toimintajärjestelmälle uudellensertifiointiarvioinnin alkuvuodesta 2016 ja uudisti ADT:n johtamisjärjestelmäsertifikaatin. DNV-GL:n arvioija totesi ADT:n täyttävän sekä yleisen ISO 9001:2008 -laadunhallintastandardin että Maailman antidopingsäännöstön (WADC) ja Maailman antidopingtoimisto WADAn kansainvälisten standardien vaatimukset.

DNV-GL:n suorittaman vuosittaisen ulkoisen sekä toimiston että dopingtestauksen auditointien lisäksi SUEK toteuttaa vuosittain sisäisiä auditointeja. Niiden tarkoituksena on varmistaa, että järjestelmä täyttää vaatimukset ja toimii hyvin. Ne myös toimivat järjestelmän jatkuvan kehittämisen työvälineinä. Vuonna 2016 ADT toteutti 11 sisäistä auditointia, joista yhdeksän suoritettiin käytännön dopingtestauksessa ja kaksi toimistolla. Auditoinnit osoittivat dopingtestaajien ja testauksen suorittamisen olevan korkealla tasolla ja noudattavan hyvin WADAn Kansainvälisen testaus- ja tutkintastandardin vaatimuksia. Näiden lisäksi toteutettiin antidopingkoulutustapahtumien sisäisiä auditointeja kolme.

SUEKin henkilökunta sai lisäksi koulutusta toimintajärjestelmän sisäisestä auditoinnista ja ISO 9001:2015 -standardin muutoksista.

Toimisto

Vuonna 2016 SUEKin toimistossa työskenneltiin 10,62 henkilötyökuukauden voimin.

Suurin osa toimiston henkilökunnasta työskenteli kokopäiväisesti (8 henkilöä), ja kolme henkilöä teki töitä osa-aikaisesti. Uusi pääsihteeri aloitti työssään 1.6.2016.

Lisäksi toimiston henkilömäärä vahvistui uusien toimialojen myötä kahdella henkilöllä, joiden työsuhde alkoi 1.12.2016. Sivutoimisina on työskennellyt henkilöitä sekä lääketieteellisten että oikeudellisten asioiden toimialueilla. Toimiston toimihenkilöt on lueteltu *liitteessä 1.*

Dopingvalvonta ja -testaus

Dopingtestaus

SUEK teki vuonna 2016 dopingtestejä Suomessa ja ulkomailla yhteensä 3 092 kappaletta (2 693 testiä vuonna 2015). Testeistä 2 774 (2 466 vuonna 2015) oli kansallisen testausohjelman testejä, ja näistä 282 (264 vuonna 2015) oli veritestejä. Lisäksi SUEK otti kansalliseen Urheilijan biologinen passi -järjestelmään kuuluvia verinäytteitä 285 kappaletta. Testimäärä laski hieman edellisvuodesta.

SUEK teki yhteensä 20 muun antidopingorganisaation tai kansainvälisen tai kansallisen lajiliiton toimeksiannosta kilpailutestejä ja kilpailujen ulkopuolisia testejä yhteensä 318 (227 vuonna 2015). Niistä kilpailutestien määrä oli 203 (156 vuonna 2015) ja kilpailun ulkopuolisten testien määrä 115 (71 vuonna 2015). Kansainvälinen yhteistyö testaustoiminnassa on SUEKille tärkeää. SUEK pääsi vuonna 2016 asetettuun tavoitteeseen ja toteutti kaikki kansainväliset testaustoimeksiannot.

Kansallisen testausohjelman analysoitujen kilpailutestien määrä oli 1 152 (1 048 vuonna 2015) ja kilpailun ulkopuolisten testien määrä 1622 (1 418 vuonna 2015). Lajit, joissa tehtiin eniten testejä, olivat yleisurheilu 259, jääkiekko 228, maastohiihto 174, jalkapallo 156 ja voimanosto 154. Dopingtestitilasto on *liitteessä 2*.

Vuonna 2016 SUEK otti suunnitelman mukaisesti varsinaisten dopingtestinäytteiden lisäksi 285 (264 vuonna 2015) verinäytettä urheilijoiden yksilöllistä profiilia varten. Profiilien hallinnassa tehdään yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa. Pohjoismaiden yhteisen veri- ja steroidiprofiilien analysointiyksikön (NAPMU, Nordic Athlete Passports Management Unit) koordinaattorilla oli merkittävä rooli toiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

SUEK jatkoi vuonna 2011 aloitettua näytteiden pitkäaikaispakastamista. Osa dopingnäytteistä säilytetään mahdollista uudelleenanalysointia varten. Näytteitä voidaan vuoden 2015 alussa voimaan tulleen säännöstön mukaan säilyttää kymmenen vuotta.

Pääosa kilpailujen ulkopuolisista dopingtesteistä tehtiin kohdennettuina testeinä, joissa urheilija nimetään testiin. Kohdennettuja testejä tehdään sekä yksilö- että joukkuelajeissa, niin kilpailuissa kuin kilpailujen ulkopuolella. Kilpailutesteissä valtaosa urheilijoista valittiin testiin joko sijoituksen tai arvonnan perusteella. SUEK toteutti joukkuelajeissa yksilöihin kohdennettua joukkueharjoitusten ulkopuolella tehtävää dopingtestausta ensimmäistä kertaa. SUEK toteutti kansallista testausohjelmaa sekä Suomessa että ulkomailla. Suomalaisia urheilijoita testasivat paitsi suomalaiset myös muiden maiden testausorganisaatiot SUEKin toimeksiannoista.

Maailman antidopingsäännöstön uudistustyön yhteydessä tehtiin uusi dopingtestausta säätelevä Testaus- ja tutkintastandardi, joka otettiin käyttöön vuoden 2015 alussa. WADA julkaisi myös Testaus- ja tutkintastandardiin liittyvän Tekninen dokumentti lajikohtaisiin erityisanalyyseihin -asiakirjan vuoden 2015 alussa. Sen tarkoituksena on lisätä antidopingorganisaatioiden ottamien näytteiden erityisanalyyseja ja sitä kautta parantaa testauksen laatua. Asiakirjan myötä testauksen voimavaroja ohjautui aiempaa enemmän erityisanalyyseihin, joten testien kokonaismäärä vuonna 2016 jäi 2015 vuoden lailla aiempaa pienemmäksi.

Testauspoolijärjestelmä eli urheilijoiden yhteys- ja olinpaikkatietojen kerääminen ja seuranta tekee mahdolliseksi kohdennetun kilpailujen ulkopuolisen testauksen ja toimii testaustoiminnan hallinnan ja toteutuksen tärkeänä työvälineenä. SUEKin yksilöurheilijoiden testauspooleihin kuului noin 120 urheilijaa 38 lajista. Kaikki järjestelmään kuuluvat urheilijat käyttivät WADAn ylläpitämää ADAMS-kalenterijärjestelmää. Rio de Janeiron olympialaisten ja niihin liittyneiden Kansainvälisen Olympiakomitean vaatimusten vuoksi poolissa oli urheilijoista myös lajeista, jotka yleensä eivät kuulu testauspoolijärjestelmään. Yksilöpoolin lisäksi SUEK keräsi tietoja jääkiekon ja jalkapallon miesten pääsarjatason joukkueilta läpi kauden sekä käsipallon, koripallon, salibandyn, lentopallon ja amerikkalaisen jalkapallon pääsarjatason joukkueilta harjoituskauden aikana.

Kaavio 1. Erivapauslautakunnan käsittelemien erivapaushakemusten kokonaismäärät vuosina 2012–2016

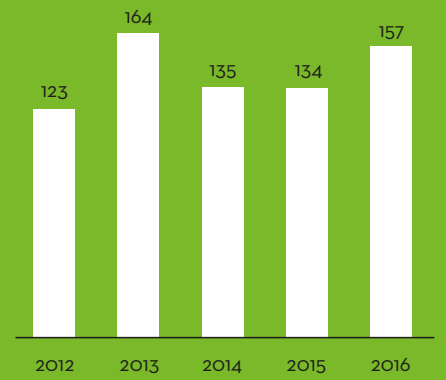

SUEK teki vuonna 2016 dopingtestejä Suomessa ja ulkomailla yhteensä 3 092 kappaletta.

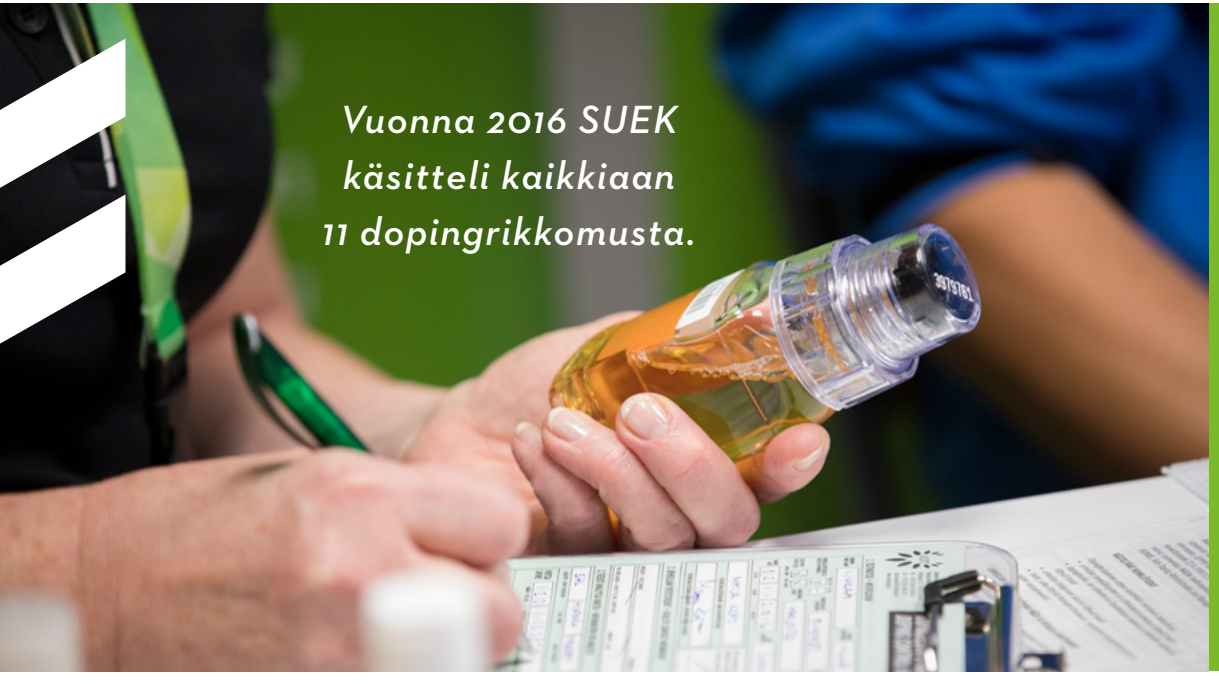

Kaavio 2. Eri lääkeaineryhmien osuudet SUEKin erivapauslautakunnan vuonna 2016 myöntämistä erivapauksista

Vuoden 2016 aikana SUEK antoi rekisteröityyn testauspooliin kuuluville urheilijoilleen yhteensä 33 merkintää olinpaikkatietomääräysten laiminlyönnistä. Näistä 20 oli ilmoitusvelvollisuuden laiminlyöntejä ja 13 testiin tavoittamattomuuksia eli niin kutsuttuja Urheilijaa ei tavoitettu testiin -tilanteita (missed test).

SUEK teki säännöllistä ja aktiivista yhteistyötä lajiliittojen kanssa. Vuoden 2016 aikana oli 28 lajiliittotapaamista. Lisäksi SUEK toimi yhteistyössä kansainvälisten kilpailujen järjestämisessä eri lajiliittojen ja kilpailuorganisaatioiden kanssa.

SUEKin kouluttamia ja valtuuttamia dopingtestaajia toimi yhteensä 30 eri puolilla Suomea. Dopingtestaajien vuosittaiset koulutuspäivät järjestettiin Vuokatissa 22.–24.1.2016.

Erivapaus urheilijan lääkityksessä

WADAn Kansainvälisen erivapausstandardin tarkoituksena on luoda maailmanlaajuisesti yhtenäinen käytäntö myöntää erivapauksia käyttää kiellettyjä aineita ja menetelmiä lääkinnällisistä syistä. Urheilijoille ja muille sidosryhmille tiedotettiin vuoden aikana erivapauskäytännöistä yhteistyössä SUEKin koulutuksen ja viestinnän kanssa.

WADAn Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luetteloon ei tullut merkittäviä muutoksia vuoden 2016 aikana.

SUEKille osoitettujen erivapaushakemusten määrä kasvoi hieman edellisvuosiin verrattuna. Vuonna 2016 käsiteltyjen erivapaushakemusten kokonaismäärä oli 157 kappaletta, joista yksi oli tasomäärittelyn ulkopuolella olevan urheilijan takautuva hakemus. Hakemukset koskivat kaikkiaan 175 lääkeainetta. Eniten erivapauksia myönnettiin glukokortikoidien, hormoneihin ja aineenvaihduntaan vaikuttavien modulaattorien ja β_2-agonistien aineryhmiin kuuluville aineille. Vuoden 2016 erivapaustilastot on esitetty *kaavioissa 1 ja 2*. Erivapauslautakunnan toiminnasta kerrotaan enemmän kohdassa *Hallinto*.

Tulosten käsittely

Dopingtestien tulosten käsittely on SUEKin vastuulla silloin, kun testaus on suoritettu SUEKin toimeksiannosta ja valtuutuksella tai kun SUEK on havainnut mahdollisen muun toimivaltaansa kuuluvan dopingrikkomuksen.

SUEK arvioi kaikki laboratorion positiivisiksi analysoimat näytteet sekä muut epäillyt dopingrikkomukset Suomen antidopingsäännöstön edellyttämällä tavalla ennen niiden viemistä Valvontalautakunnan käsittelyyn. SUEKin alustavan arvioinnin ja selvityksen pohjalta päätetään, esitetäänkö asia Valvontalautakunnalle mahdollisena dopingrikkomuksena. SUEK myös tiedottaa antidopingsäännöstön määräämiä tahoja. Vuonna 2016 SUEK käsitteli kaikkiaan 11 tapausta. Niistä dopingrikkomustapauksia oli seitsemän (kahden tapauksen käsittely on kesken). Elinikäisten toimintakieltojen purkuja oli Valvontalautakunnan lausunnolla kolme sekä erivapauksia koskevia valituksia yksi. Vuoden 2016 dopingrikkomukset on lueteltu *liitteessä 2*.

Koulutus

Puhtaasti paras -esittelypiste.

SUEK järjesti aktiivisesti koulutuksia antidoping-asioista yhteistyössä lajiliittojen, urheiluoppilaitosten, urheilujärjestöjen sekä urheiluakatemioiden kanssa. Myös urheiluseurat tilasivat koulutuksia. Koulutusten pääasiallisena kohderyhmänä olivat nuoret urheilijat, huippu-urheilijat sekä valmentajat. Vuoden 2016 aikana pidettiin 93 koulutustapahtumaa, joissa tavoitettiin 3 633 urheilun parissa toimivaa *(kaavio 3)*.

Lajiliittoyhteistyön lisääminen sekä lajiliittojen antidopingohjelmien kehittäminen olivat koulutustoiminnan tärkeimpiä tehtäviä. Antidopingohjelmien kriteeristö antaa lajiliitoille selkeät toimintaohjeet antidopingtyön tekemiseen. Lajiliittojen tilaamat koulutukset olivat noin puolet koko koulutusmäärästä *(kaavio 4)*. Antidopingkoulutusta tilasi 40 lajiliittoa. Koulutusvuodessa näkyivät myös koulutusten erilaisuus ja luentojen räätälöinti kohderyhmälle sopiviksi sekä lajiliittojen kouluttajakoulutukset. Koulutustapahtumat on lueteltu *liitteessä 3*.

SUEK oli urheiluakatemioihin ja akatemioiden piirissä oleviin oppilaitoksiin säännöllisesti yhteydessä suoraan sekä Olympiakomitean urheiluakatemiaohjelman kautta. SUEK osallistui aktiivisesti urheiluakatemia ja -oppilaitosverkoston tapahtumiin. Olympiakomitean kanssa aloitettiin toimintamallin kehittäminen akatemioiden toiminnan tehostamiseksi.

Urheiluopistojen antidopingohjelmat tehostivat urheiluopistojen toimintaa. Antidopingasiat kuuluivat säännöllisesti opistojen kurssitarjontaan sekä osaksi valmentajakoulutusta. Opistojen kouluttajille pidettiin kaksi koulutuspäivää: helmikuussa Tampereella sekä marraskuussa Vantaalla.

Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan kanssa tehtiin sopimus kolmen opintopisteen englanninkielisestä urheilun etiikka -kurssista. Kurssi ajoitettiin vuoden 2017 syksyyn. Antidopingkoulutuksia pidettiin Jyväskylän yliopiston lisäksi Turun ja Helsingin yliopistoissa.

Osa kouluttajista sai koulutusta tammikuussa testaajapäivien yhteydessä, ja osa osallistui urheiluopistojen kouluttajapäiville. Kouluttajien osaamista vahvistettiin lisäksi kahdenkeskisillä tapaamisilla. Antidopingkoulutuksia piti 14 kouluttajaa valtakunnallisesti. Lajiliittojen ja kouluttajien käyttöön aloitettiin rakentamaan interaktiivista Real Winner -koulutusjärjestelmää. Ohjelma valmistuu vuoden 2017 keväällä.

Koulutuksissa jaettiin Puhtaasti paras -antidopingopas, Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisu sekä WADAn opas urheilijoille antidopingsäännöstöistä. PowerPoint-esitykset uusittiin vuoden alussa. Esityksiä on eri kohderyhmille kolmella kielellä (suomi, ruotsi ja englanti).

Koulutustoiminta tuli osaksi SUEKin laadunhallintajärjestelmää vuoden 2016 alussa. Koulutuksia hallinnoitiin Antidopingpassi-järjestelmän kautta. Sisäisiä koulutustoiminnan auditointeja tehtiin kolme vuoden aikana.

Puhtaasti paras -ohjelma *(katso Viestintä)* keskittyi koulutustoiminnan osalta osallistumaan lajien tapahtumiin Puhtaasti paras -esittelypisteellä. Tapahtumat on lueteltu *liitteessä 4*. Esittelypisteillä SUEK innosti urheilijoita ja heidän taustajoukkojaan sekä katsojia reiluun peliin ja opasti antidopingasioissa.

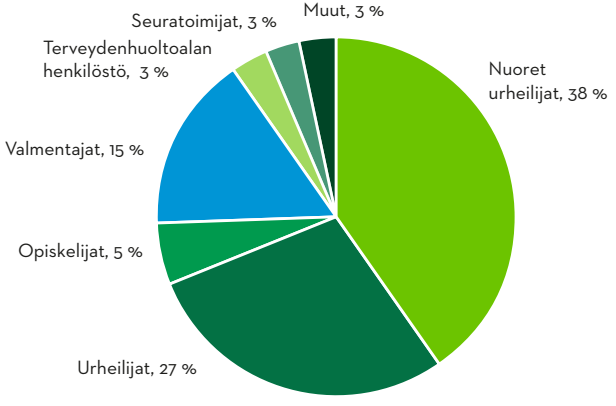

Kaavio 3. Koulutuksen kohderyhmät vuonna 2016

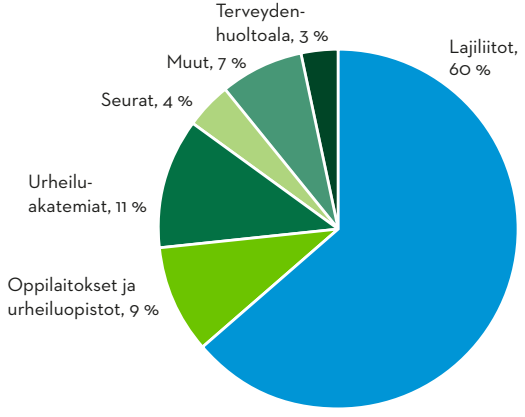

Kaavio 4. Koulutuksen tilaajatahot vuonna 2016

Viestintä

Viestintä osallistui aktiivisesti SUEKin strategiatyöhön. Vuoden aikana laadittiin uusia linjauksia ja kehitettiin uudelle organisaatiolle visuaalinen ilme ja brändi, jotka näkyvät esimerkiksi internetsivuilla, uusissa toimitiloissa ja liikelahjoissa.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -luettelo julkaistiin tammikuussa 2016 niin SUEKin internetsivuilla kuin painettuna julkaisuna. Painettua julkaisua toimitettiin edellisvuosien tapaan lajiliitoille ja urheiluoppilaitoksille. Julkaisu toimitettiin yhteistyössä Suomen Valmentajat ry:n kanssa Valmentaja-lehden tilaajille.

Lajiliittojen Liittotiedote ja dopingtestaajien Testaajatiedote ilmestyivät vuoden aikana neljä kertaa. Lisäksi testauspooliurheilijoille suunnattu Testauspoolitiedote ilmestyi kaksi kertaa.

Mediatilaisuuksia tiedotusvälineiden edustajille järjestettiin kaksi. Ensimmäisessä julkistettiin tieto SUEKin pääsihteerivalinnasta. Toinen mediatilaisuus järjestettiin Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy:n tiloissa. Siinä tiedotusvälineiden edustajilla oli mahdollisuus täydentää kuva-arkistojaan ja saada tietoa dopingvalvonnasta. Pyörätuolikelaaja **Henry Manni** ja maastohiihtäjä **Mona-Liisa Nousiainen** esittävät tilaisuudessa urheilijoiden näkemyksiä.

SUEK kannusti lajiliittoja tekemään ja toteuttamaan antidopingohjelmiaan. SUEK kommentoi 25 lajiliiton antidopingohjelmia. Yhteensä 15 lajiliiton ohjelma valmistui vuoden aikana. SUEK myös arvioi kaikki vuoden 2015 lopussa antidopingohjelmien ja -toiminnan lähtötilaselvitykseen vastanneet liitot. SUEK luovutti arvionsa riippumattomalle INNO-LINK-nimiselle arviointiyritykselle, joka laatii arvioinnista koosteraportin. Kun ADT muuttui SUEKiksi, pohdittiin myös lajiliittojen antidopingohjelmien ja kriteeristön laajentamista eettisiksi ohjelmiksi, joissa otetaan huomioon SUEKin kaikki toimialat. Samalla keskusteltiin eri toimijoiden, kuten Olympiakomitean vastuista eettisissä ohjelmissa.

Urheiluopistot jatkoivat antidopingtoimintaansa. Vuoden aikana kolme urheiluopistoa sai valmiiksi ohjelmansa, ja Suomen kaikilla urheiluopistoilla on nyt antidopingohjelma ja sertifikaatti. Urheiluopistojen kouluttajien koulutuksessa oli esillä ohjelmien laajentaminen tulevaisuudessa eettisiksi ohjelmiksi. Urheiluopistojen opiskelijat toimivat antidopingtehtävissä Salpausselän kilpailuissa, ja heitä koulutettiin toimimaan vastaavissa tehtävissä pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailuissa Lahdessa vuonna 2017.

SUEK julkaisi vuonna 2016 lähes 70 lehdistötiedotetta. Ne julkaistiin SUEKin internetsivuilla. Tiedotteet lähetettiin myös sähköisesti SUEKin verkostolle, lajiliitoille, tiedotusvälineille ja muille sidosryhmille. SUEK lähetti suomen- ja englanninkielisiä uutiskirjeitä, joiden visuaalinen ilme uudistettiin.

SUEKin internesivujen sisältöä päivitettiin vastaamaan uutta organisaatiota. Internetsivujen osoite muuttui ja on nyt *www.suek.fi*. Samalla valmisteltiin laajempaa uudistusta vuodelle 2017.

SUEK kannusti urheilijoita kertomaan heille tehdyistä dopingtesteistä ja kertomaan kantansa puhtaaseen urheiluun sosiaalisessa mediassa. SUEK keskittyi sosiaalisen median kanavista Instagramiin, ilmaiseen kuvien jakopalveluun, jonka kautta eettisestä urheilusta viestittiin visuaalisesti.

Puhtaasti paras -ohjelma

Vuonna 2008 alkanut Puhtaasti paras -ohjelma edistää puhdasta urheilua herättämällä avointa keskustelua dopingista. ADT haluaa nostaa valokeilaan eettiset ja reilut urheilijat. Ohjelma haastaa urheilua seuraavat suomalaiset, urheilujärjestöt, urheilijan lähipiirin ja urheilijat mukaan reiluun peliin.

Vuoden 2016 aikana Puhtaasti paras -ohjelman esittelypiste kiersi kymmenessä tapahtumassa. Tapahtumien määrä oli pienempi kuin aiempina vuosina, sillä voimavaroja keskitettiin vuoden 2017 toiminnan suunnitteluun. Suomessa järjestettävien kansainvälisten urheilutapahtumien haastekampanja tavoitti ampumahiihdon MM-kilpailut, vahvin mies ja nainen MM-kilpailut, salibandyn naisten MM-kilpailut ja alle 20-vuotiaiden jääkiekon MM-kilpailut. Viestikapula-blogissa käytiin keskustelua eettisestä urheilusta. Kiertuekalenteri on *liitteessä 4*.

Kansainvälinen toiminta

SUEK on aktiivinen kansainvälinen vaikuttaja, jonka edustajia toimii useissa kansainvälisissä antidopingorganisaatioissa *(liite 5)*. SUEKin tavoitteena on edistää aktiivisesti eettistä ja oikeudenmukaista urheilua yhdessä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. SUEK vaikuttaa kansainväliseen toimintaan antidopingtyön sääntöjen ja standardien yhdenmukaistamiseksi, urheilijoiden yhdenvertaisuuden lisääntymiseksi, urheilukilpailujen manipuloinnin ehkäisemiseksi sekä katsomoturvallisuuden ja -viihtyvyyden lisäämiseksi. SUEKin tavoitteena on olla kehityksen eturintamassa kansainvälisesti kaikilla toimintansa tasoilla.

SUEK on arvostettu ja haluttu yhteistyökumppani kansainvälisessä yhteistyössä. SUEK osallistuu kansainvälisiin projekteihin, joiden avulla lisätään urheilun eettisyyttä ja luottamusta eri maiden välillä. Tällaisia projekteja ovat esimerkiksi kansainvälinen koulutus- ja konsultointityö sekä vaikuttaminen eettisten periaatteiden toteuttamiseksi olympialaisten ja muiden kansainvälisten tapahtumien organisoinnissa sekä kansallisten vertaisorganisaatioidensa toiminnassa.

Maailman antidopingtoimisto (World Anti-Doping Agency WADA)

SUEK vaikutti WADAn toimintaan eri antidopingtoimijoiden (Euroopan neuvosto, CAHAMA ja iNADO) kanssa yhteistyössä. Tutkinnallisten menetelmien myötä dopingvalvonta muuttui, mistä oli osoituksena Venäjän ja Kansainvälisen Yleisurheiluliiton (IAAF) ongelmat. Tämä vaikutti myös WADAn toiminnan ja rahoituksen painotuksiin.

Tutkinnallisten menettelyjen kautta paljastunut korruptio ja väärinkäytökset Venäjän toiminnassa olivat keskeisesti esillä WADAn vuosittaisessa antidopingorganisaatioiden ja kansainvälisten lajiliittojen symposiumissa 14.–16.3.2016 Lausannessa, Sveitsissä, ja useissa muissa kansainvälisissä kokouksissa.

Suomi oli mukana WADAn erivapaustyöryhmässä ja laboratoriotyöryhmässä. SUEKin edustajat osallistuivat vuonna 2016 lisäksi WADAn alueelliseen kehittämisprojektiin kouluttajina.

Kansallisten antidopingtoimistojen yhteenliittymä (Institute of National Anti-Doping Organizations iNADO)

iNADO (Institute of National Anti-Doping Organizations) kasvatti vuonna 2016 jäsenmääräänsä 56 jäsenestä 62 jäseneen. iNADOn yleiskokous pidettiin WADAn kokouksen yhteydessä Lausannessa 13.3.2016. SUEKin edustaja on iNADOn hallituksessa.

iNADO on toimittanut vuoden 2016 aikana säännöllisesti jäsenkirjettä ja ajankohtaistiedotetta antidopingtoimistoille tärkeistä asioista sekä järjestänyt kansallisten antidopingtoimistojen edustajille seminaareja kansainvälisten tapahtumien

SUEK on arvostettu ja haluttu yhteistyökumppani kansainvälisessä yhteistyössä.

yhteydessä. Suuren suosion ovat saavuttaneet kaikille antidopingtoimistojen työntekijöille suunnatut webinaari-koulutukset, joita vuonna 2016 oli yhteensä kuusi. Lisäksi iNADO järjesti urheilijan biologiseen passiin liittyvän konferenssin Lontoossa 16.–17.11. ja osallistui kansallisten johtavien antidopingtoimistojen kokousten järjestelyihin.

iNADO toimii jäsentensä edunvalvojana. iNADOlla on virallisen tarkkailijan asema Euroopan neuvoston dopinginvastaisen sopimuksen seurantaryhmässä, WADAn kokousasioita valmistelevassa CAHAMAssa sekä IADAssa. WADAn kokouksiin iNADO voi pyytäessään osallistua tarkkailijana. iNADO otti myös vahvasti kantaa Venäjän dopingkysymykseen vuoden 2016 aikana.

Kansallisten antidopingtoimistojen yhteenliittymä iNADO perustettiin alkuvuonna 2012. iNADO toimii vuodesta 2014 alkaen Saksan lainsäädännön alaisuudessa, ja sen päämaja sijaitsee Bonnissa, Saksassa. iNADOn johtajana toimii kanadalainen juristi Joseph de Pencier.

Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö (UNESCO)

WADAn kannalta on merkittävää, että valtiot sitoutuvat UNESCOn antidopingsopimuksen kautta tukemaan ja kehittämään sen toimintaa. Vuoden 2016 loppuun mennessä sopimuksen oli hyväksynyt 183 valtiota. UNESCO työskentelee edelleen sitouttamisen edistämiseksi. Lisäksi sillä on erillinen vapaaehtoinen rahastonsa kasvatuksellisiin hankkeisiin antidopingtyön alueella. Suomella on edustus rahaston hallituksessa.

SUEKin toimintaa esiteltiin UNESCOn kokouksessa ja seminaarissa Etelä-Koreassa. SUEK oli kumppanina UNESCOn rahoittamassa Itä-Eurooppaan suunnatussa koulutuksessa dopingtestaajille. Koulutus toteutettiin 4.–7.5. Georgiassa.

UNESCOn antidopingsopimus tuli kansainvälisesti ja Suomessa voimaan 1.2.2007. UNESCOn sopimusosapuolet kokoontuvat kahden vuoden välein.

Euroopan neuvosto (EN)

Euroopan neuvoston dopinginvastaisen yleissopimuksen seurantaryhmä keskittyi vuoden 2016 aikana kehittämään sopimuksen seurantajärjestelmää sekä yhteistyötä WADAn asioihin vaikuttamisessa eurooppalaisella tasolla. Eurooppalainen vaikuttaminen kohdistui WADAn toiminnan painopisteiden ja rahoituksen arviointiin. WADAn rahoitustarve kasvoi merkittävästi uusien tutkinnallisten projektien ja esimerkiksi Venäjällä ilmenneen laajan dopingin käytön myötä. Euroopan neuvoston keskeinen tavoite on, että WADAn toiminnan painopisteiden muutoksella saadaan enemmän rahoitusta tutkinnallisten menettelyjen kehittämiseen ja toteuttamiseen.

SUEK osallistui vuonna 2016 EN:n seurantaryhmän ja WADA-asioiden koordinaatioryhmän (CAHAMA) kokouksiin. Suomi toimi vuonna 2016 antidopingsopimuksen seurantaryhmän varapuheenjohtajana. Vuonna 2016 SUEKin asiantuntijat osallistuivat antidopingjärjestelmien arviointiin sekä koulutuksen ja viestinnän alueen kehitystyöhön.

International Anti-Doping Arrangement (IADA)

International Anti-Doping Arrangementin (IADA) yhteistyössä ovat mukana laadullisesti korkeatasoisimpien antidopingmaiden hallitukset ja niiden kansalliset antidopingtoimistot. IADA on valtioiden välinen sopimus, jossa kansalliset antidopingtoimistot ovat vahvasti mukana. Sopimusmaat ovat Alankomaat, Australia, Iso-Britannia, Japani, Kanada, Norja, Ruotsi, Suomi, Tanska ja Uusi-Seelanti.

IADA ja sen jäsenmaat pyrkivät vaikuttamaan aktiivisesti WADAn päätöksentekoon sekä säännöstöjen ja standardien kehittämiseen ja soveltamiseen.

IADAn puheenjohtajana ja sihteeristönä vuosina 2015–2016 oli Norja. IADA-maiden sopimus on voimassa vuosille 2015–2018. Sihteeristö järjesti IADAn kokouksen 13.–14.6.2016 Oslossa, Norjassa. WADA osallistui kokoukseen tarkkailijana. Kokouksessa käsiteltiin antidopingorganisaatioiden kannalta merkittäviä muutoksia eri maissa: esimerkiksi kansallisten antidopingorganisaatioiden toiminnan kehittämistä, laajentamista ja arviointia, hallitusten välistä yhteistyötä liittyen WADAn toimintaan, kansainvälisen riippumattoman testausyksikön perustamista, tietoturvaa ja ADAMSin käyttöä erityisesti liittyen urheilijoiden erivapauksiin. IADA-maat haluavat myös edistää eri maiden antidopingsäännöstöjen ja toimintojen saattamista yhteensopiviksi Maailman antidopingsäännöstön kanssa. Kokouksen yhteydessä järjestettiin myös Nordic Athlete Passport Management Unit -ryhmän (NAPMU) kokous.

Maaraporteissa tuli selvästi esille, että useat maat ovat lisänneet antidopingtoiminnan voimavaroja huomattavasti erityisesti tutkinnallisten menetelmien kehittämiseksi.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on merkittävää SUEKin toiminnan kehittämiselle ja yhteiselle kansainväliselle vaikuttamiselle. Vuoden 2016 kokous järjestettiin 15.–16.9.2016 Reykjavikissa, Islannissa. Kokouksessa käsiteltiin organisatorisia ja taloudellisia ratkaisuja: muun muassa Suomen ja Tanskan uutta aiempaa laajempaa toimintamallia, rahoituksen ja tutkinnallisten menettelyjen kehittymistä, säännöstön soveltamista, dopingin vastaista työtä urheilun ulkopuolella sekä tutkimustoimintaa ja koulutusta.

Kokouksen yhteydessä pidettiin myös Pohjoismaiden yhteisen urheilijoiden veri- ja steroidiprofiilien analysointiin erikoistuneen yksikön (Nordic Athlete Passport Management Unit, NAPMU) kokous. Sen toimintaa kehitettiin edelleen vuonna 2016. Pohjoismaat yhdessä rahoittavat yksikön toiminnan. Yksikköä hallinnoidaan Oslossa. NAPMUn palveluja myydään myös joihinkin ulkopuolisiin maihin ja kansainvälisille lajiliitoille.

Tutkimustoiminta ja selvitykset

Tutkimus

SUEK vahvistaa urheilun eettisyyttä edistämällä alan tutkimustoimintaa Suomessa. Vuonna 2016 palkattiin tutkimuspäällikkö, jonka tehtävänä on kehittää ja koordinoida urheilun eettisiä kysymyksiä koskevia tutkimuksia ja selvityksiä yhdessä muiden liikunta- ja urheilualan toimijoiden kanssa. Tutkimustoiminnassa tärkeää on lisäksi välittää ja soveltaa eettisiä toimintamalleja toimijoiden hyödyksi eettisemmän urheilun edistämiseksi.

SUEK aktivoi lisäksi toimialueidensa tutkimustoimintaa järjestämällä neuvotteluja, tiedottamalla rahoitusvaihtoehdoista ja tarvittaessa tukemalla pienten hankkeiden käynnistämisessä. SUEKin ja Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy:n edustajat osallistuivat vuonna 2016 kahteen tieteelliseen kongressiin, jotka käsittelivät urheilijoiden biologisen passin kehittämistä.

WADA rahoittaa kansainvälisesti antidopingalueen tutkimustoimintaa noin 6 000 000 Yhdysvaltain dollarilla biolääketieteen osalta sekä käyttäytymis- ja yhteiskuntatieteiden osalta noin 200 000 dollarilla.

Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy vastaa Suomessa dopingaineiden analyyseihin liittyvistä tutkimushankkeista WADAn rahoituksen turvin. Laboratorion tutkimusalueena on ollut kehittää analyysimenetelmiä. Yhtyneet Medix Laboratoriot Oy:n tutkimustyön yhteenveto on *liitteessä 6.*

SUEK julkisti vuonna 2016 Jyväskylän yliopiston ja Terveystieteen laitoksen kanssa yhteistyössä tehdyn liikuntalääketieteen alan pro gradu -tutkielman suomalaisten kilpaurheilijoiden käyttämistä lääkeaineista ja ravintolisistä. Tutkijana toimi filosofian kandidaatti **Marja Koponen.** Tutkimuksen mukaan lääkevalmisteiden ja ravintolisien käyttö suomalaisten kilpaurheilijoiden keskuudessa on yleistä. Lisätietoja tutkimuksesta on *liitteessä 6.*

Urheilijakysely

SUEK pyytää urheilijoilta säännöllisesti palautetta tekemistään dopingtesteistä sekä SUEKin toiminnasta yleisesti. Näin dopingvalvontaa ja SUEKin toteuttamaa antidopingtoimintaa pyritään kehittämään entistä laadukkaammaksi ja toimivammaksi sekä saamaan testauksen mahdolliset ongelmakohdat selville. SUEK hyödyntää palautetta myös koulutusten sekä viestintäaineistojen kehittämisessä.

SUEK selvitti vuonna 2016 urheilijoiden näkemyksiä dopingtesteistä kolmena eri kuukautena: helmikuussa, kesäkuussa ja lokakuussa. Kysely tehtiin kaikille dopingtestissä näiden kuukausien aikana olleille urheilijoille ja toteutettiin sekä suomeksi että englanniksi. Kysely tehtiin lähettämällä urheilijan sähköpostiin linkki sähköiseen kyselylomakkeeseen. Kaikki vastaukset käsiteltiin nimettöminä. Yhteensä 159 urheilijaa vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli 23,2.

Urheilijoita pyydettiin arvioimaan dopingtestin käytännön toteutusta sekä dopingtestaajien toimintaa.

Vastaukset olivat samansuuntaisia kuin edeltävinäkin vuosina. Suurin osa kyselyyn vastanneista urheilijoista piti sekä dopingtestausta että SUEKin toiminnan luotettavuutta erinomaisena. Enemmistö kyselyyn vastanneista urheilijoista piti myös testaustilanteen ilmapiiriä sekä dopingtestihenkilöstön toimintaa ja ammattitaitoa erinomaisena tai hyvänä. Kyselyn tulosten mukaan testaajien kieli- ja viestintätaidot ovat parantuneet edeltävistä vuosista.

Urheilijoita pyydettiin kertomaan, mistä he etsivät tietoa tai keneltä he kysyvät antidopingasioista. Vastausten perusteella ADT:n asema antidopingtiedon lähteenä urheilijoiden keskuudessa on korkea, mutta myös lajiliiton merkitys urheilijan antidopingasioiden tietolähteenä on kasvanut.

Ensimmäistä kertaa osana arviointia kyselyyn vastanneilta urheilijoilta kysyttiin heidän osallistumisestaan antidopingkoulutukseen. Vain hieman alle puolet vastaajista oli saanut koulutusta antidopingasioista, valtaosa lajiliiton tapahtumassa. Lisäksi urheilijoita pyydettiin arvioimaan antidopingtyön nykytilaa ja tulevaisuutta *(katso kaaviot 5 ja 6).* Vastauksista voidaan päätellä, että urheilijat uskovat dopingin käytön olevan kansainvälisesti huomattavasti suurempi ilmiö kuin kotimaassa.

SUEK pyytää urheilijoilta säännöllisesti palautetta tekemistään dopingtesteistä sekä SUEKin toiminnasta yleisesti.

Kaavio 5. Arvio dopingin käytön vaikutuksesta kotimaisten urheilukilpailujen lopputuloksiin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana

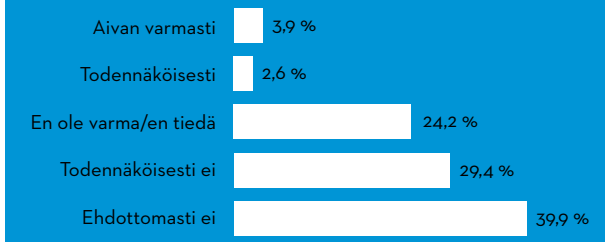

Kaavio 6. Arvio dopingin käytön vaikutuksesta kansainvälisten urheilukilpailujen lopputuloksiin viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana

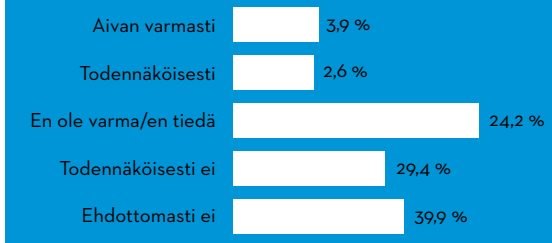

Kehityshankkeet

Kuntoilijoiden antidopingohjelma

Dopinglinkki on kilpa- ja huippu-urheilun ulkopuoliseen dopingin käyttöön ja sen ehkäisyyn suunnattu palvelukokonaisuus. Tavoitteena on myös vähentää dopingin käytön kuntoilijoille aiheuttamia terveydellisiä haittavaikutuksia. Puolueetonta ja tieteellisesti tutkittua tietoa dopingaineista jaetaan internetsivustoilla, sosiaalisessa mediassa, neuvontapalvelussa, koulutuksissa sekä kuntokeskuksille suunnatun Puhtaan liikunnan puolesta -toimintamallin avulla. Dopingaineiden käyttäjiä ja heidän läheisiään sekä työssään asiaa kohtaavia ammattilaisia autetaan tunnistamaan dopingaineisiin liittyviä haittoja sekä pyritään vaikuttamaan käyttöön liittyviin asenteisiin.

SUEK osallistuu palvelun ohjaukseen ja rahoitukseen sekä tekee yhteistyötä Dopinglinkin kanssa viestinnässä, markkinoinnissa ja koulutuksessa. Dopinglinkin internetsivuilla oli vuonna 2016 yli 141 000 kävijää. Kävijämäärä kasvoi 47 prosenttia edellisestä vuodesta. Dopinglinkki tavoitti erilaisissa tapahtumissa ja koulutuksissa lähes 28 000 henkilöä. Puhtaan liikunnan puolesta -toimintamallissa otettiin käyttöön kuntokeskusten työntekijöille suunnattu verkkokoulutus, joka kuuluu myös auktorisoitujen personal trainereiden (APT) koulutukseen. Toimintamalliin kuului vuoden loppuun mennessä 256 kuntokeskusta.

Dopinglinkki tavoitti erilaisissa tapahtumissa ja koulutuksissa lähes 28 000 henkilöä.

Talous

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

SUEKin talous perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustukseen ja erillishankkeisiin myönnettyihin avustuksiin. Jäsenille ei ole määrätty liittymis- ja jäsenmaksua. Vuodelle 2016 opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi SUEKille yleisavustusta 3 350 000 euroa, joista 95 000 euroa Kuntoilijoiden antidopingprojektiin. Projektiavustuksia SUEKilla oli vuonna 2016 käytettävissä seuraavasti:

SUEKin toiminnan käynnistäminen	50 000 €
Lajiliittojen antidopingtyön kehittäminen	12 042 €
EPO-tutkimushanke	13 341 €
Kielletyt aineet -mobiilisovellus	28 867 €

SUEKin tilinpäätös vuodelta 2016 osoittaa alijäämää 86.322,63 euroa. SUEKin tase osoittaa 429.067,96 euron omaa pääomaa.

Liite 1

Toimielimet ja henkilöstö

Hallitus 2016–2017 Edustaja ja nimeäjä

Puheenjohtaja	Varajäsen
Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja, Veikkaus Oy **Pekka Ilmivalta** Suomen Olympiakomitea ry	Pääsihteeri **Teemu Japisson** Suomen Olympiakomitea ry
Varapuheenjohtaja: Ylitarkastaja **Hannu Tolonen** opetus- ja kulttuuriministeriö	Pääsihteeri **Minna Paajanen** 11.10.2016 asti opetus- ja kulttuuriministeriö
	Hallitusneuvos **Merja Leinonen** 29.11.2016 alkaen

Jäsenet	Varajäsen
Kulttuuriasiainneuvos **Heidi Sulander** opetus- ja kulttuuriministeriö	Hallitussihteeri **Juho-Antti Jantunen** opetus- ja kulttuuriministeriö
Ylilääkäri, Paavo Nurmi -keskus **Olli J. Heinonen** opetus- ja kulttuuriministeriö	Ylitarkastaja **Mari Miettinen** opetus- ja kulttuuriministeriö
Erityisasiantuntija **Petri Heikkinen** VALO, Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry	Erityisasiantuntija **Nelli Kuokka** VALO, Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry
Ylilääkäri, Kuopion yliopistollinen sairaala **Olavi Airaksinen** Suomen Urheilulääkäriyhdistys ry	Johtaja, UKK-instituutti **Tommi Vasankari** Suomen Urheilulääkäriyhdistys ry
Pysyvä asiantuntijajäsen: **Matti Keskinarkaus** Suomen Olympiakomitea ry, urheilijavaliokunta	

Liite 1

Valvontalautakunta 2015–2016

Juristijäsenet

Puheenjohtaja:
Asianajaja, varatuomari ja kauppatieteen maisteri
Markus Manninen

I varapuheenjohtaja:
Oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari
Esa Schön

II varapuheenjohtaja:
Oikeustieteen tohtori, urheiluoikeuden professori
Olli Norros

Varajäsen:
Asianajaja
Saara Raitala

Lääkärijäsenet

Lääketieteen lisensiaatti
Heikki Laapio

Lääketieteen tohtori, dosentti
Heikki Tikkanen

Liikuntatieteiden tohtori, lääketieteen lisensiaatti
Esa Liimatainen

Varajäsen:
Lääketieteen lisensiaatti
Petri Kallio

Urheilun asiantuntijat

Kauppatieteen tohtori, kehittämisjohtaja
Jan-Erik Krusberg

Filosofian maisteri
Valentin Kononen

Toimitusjohtaja
Maija Innanen

Sihteeri:
Oikeustieteen maisteri, varatuomari
Katja Tukiainen

Erivapauslautakunta

Puheenjohtaja:
Lääketieteen tohtori, liikuntalääketieteen erikoislääkäri
Katja Mjøsund

Varapuheenjohtaja:
Lääketieteen ja kirurgian tohtori, yliopistonlehtori
Pekka Rauhala

Lääketieteen tohtori, liikuntalääketieteeseen erikoistuva
Harri Helajärvi

Lääketieteen tohtori, dosentti, lastentautien erikoislääkäri, lasten endokrinologi
Päivi Miettinen

Toimisto

Pääsihteeri
Harri Syväsalmi
1.6.2016 alkaen

Pääsihteeri
Pirjo Ruutu
1.6.2016 asti, jonka jälkeen eritysasiantuntija

Lakiasiainjohtaja
Petteri Lindblom
1.12.2016 alkaen

Toimistopäällikkö
Maarit Juvonen

Viestintäpäällikkö
Susanna Sokka

Koulutuspäällikkö
Samuli Rasila

Tutkimuspäällikkö
Nina Laakso
1.12.2016 alkaen

Testauspäällikkö
Katja Huotari

Laatupäällikkö
Marjorit Nurmi

Testauskoordinaattori
Anna Heinilä
Hoitovapaalla

Vt. testauskoordinaattori
Petri Koskela

Testauskoordinaattori
Janne Väre

Toimistosihteeri
Titta Villanen

Toimistosihteeri
Oona Väänänen

Farmaseutti
Anna Simula

Lääketieteellinen johtaja (sivutoiminen)
Timo Seppälä
sairauslomalla 19.9.2016 alkaen

Oikeudellinen avustaja (sivutoiminen)
Jussi Leskinen

Valvontalautakunnan sihteeri (sivutoiminen)
Katja Tukiainen

Liite 2

Dopingtestitilasto 2016

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n/Suomen antidopingtoimikunta ADT:n kansallisen testausohjelman piirissä tekemät virtsa- ja veritestit vuonna 2016.

Alppihiihto	28
Amerikkalainen jalkapallo	116
Ampumahiihto	49
Fitness	78
Jalkapallo	156
Judo	21
Jääkiekko	228
Koripallo	107
Käsipallo	88
Lentopallo	103
Maantiepyöräily	29
Maastohiihto	174
Nyrkkeily	30
Paini	69
Painonnosto	71
Pesäpallo	29
Pikaluistelu	57
Purjehdus	30
Ratamelonta	33
Salibandy	124
Soutu	35
Suunnistus	41
Telinevoimistelu	29
Triathlon	40
Uinti	58
Vammaisurheilu	30
Vapaaottelu	24
Voimanosto	154
Voimapunnerrus	34
Yhdistetty	31
Yleisurheilu	259
Kaikki yhteensä	**2355**
Muut joukkuelajit	113
Muut yksilölajit	306
Kaikki yhteensä	**2774**

Muut joukkuelajit: Beach volley, Curling, Futsal, Joukkuevoimistelu, Jääpallo, Kaukalopallo, Liitokiekko, Muodostelmaluistelu, Ringette, Rugby, Rytminen voimistelu, Uppopallo, Vesipallo.

Muut yksilölajit: Aerobic (FISAF), Aikuisurheilu, Ammunta, Autourheilu (ralli), Freestyle, Golf, Hiihtosuunnistus, ITF-Taekwondo, ITF-Taekwondo 2, Jousiammunta, Kahvakuula, Karate, Keilailu, Kilpa-aerobic, Leuanveto, Lumilautailu, Miekkailu, Moottoriurheilu (Enduro, motocross), Mäkihyppy, Nykyaikainen 5-ottelu, Potkunyrkkeily, Pyöräily (BMX, maastopyöräily, ratapyöräily), Pyöräsuunnistus, Pöytätennis, Ratsastus (Esteratsastus, kenttäratsastus, kouluratsastus), Sotilasurheilu, Squash, Sulkapallo, Taekwondo (ottelut), Taitoluistelu, Tanssiurheilu, Tennis, Thainyrkkeily, Uimahypyt, Valjakkourheilu, Vesihiihto Voimalajit (Tankotanssi, vahvin mies, vahvin nainen).

Yhteenveto
SUEK/ADT teki vuonna 2016 dopingtestejä Suomessa ja ulkomailla yhteensä 3092 (2693) kappaletta. Testeistä 2774 (2466) oli SUEKin/ADT:n kansallisen testausohjelman testejä, ja näistä 282 (264) oli veritestejä. Lisäksi SUEK/ADT otti osana kansallista Urheilijan biologista passia 285 (264) verinäytettä.

	SUEK/ ADT	Kansallinen lajiliitto	Kansainvälinen lajiliitto tai WADA	Testejä yhteensä
Kilpailun ulkopuoliset testit	1622	0	115	1737
Kilpailutestit	1152	9	194	1355
Testejä yhteensä	**2774**	**9**	**309**	**3092**

Dopingrikkomukset
Dopingrikkomuksia SUEK/ADT:n kansallisessa dopingtestausohjelmassa oli kahdeksan, lisäksi yhden tapauksen käsittely on kesken.

Dopingrikkomukset	Kielletty aine tai muu dopingrikkomus	Seuraamus
Amerikkalainen jalkapallo	piristeet ja anaboliset aineet	4 vuotta
Fitness	β_2-agonistit	varoitus
Fitness	β_2-agonistit	varoitus
Fitness	β_2-agonistit	2 kuukautta
Vapaaottelu	anaboliset aineet	4 vuotta
Voimanosto	β_2-agonistit	2 vuotta
Voimanosto	dopingtestin välttely	4 vuotta
Voimapunnerrus	anaboliset aineet	4 vuotta

Liite 3

Koulutukset vuonna 2016

Aika	Paikka	Järjestäjä/tilaaja	Kohderyhmä	Osallistujia
30.12.2016	Parainen	NÅID skidåkning	Nuoret urheilijat	40
29.12.2016	Varala	Judoliitto	Nuoret urheilijat	93
27.12.2016	Ypäjä	Hämeen Ratsastusjaosto	Nuoret urheilijat	8
27.12.2016	Ypäjä	Hämeen Ratsastusjaosto	Nuoret urheilijat	40
10.12.2016	Pajulahti	Urheiluliitto	Nuoret urheilijat	72
5.12.2016	Turku	Turun Seudun Urheiluakatemia	Nuoret urheilijat	30
4.12.2016	Tampere	Tampere Saints	Urheilijat	25
3.12.2016	Pajulahti	Tennisliitto	Nuoret urheilijat	19
3.12.2016	Kisakallio	Voimisteluliitto	Nuoret urheilijat	50
25.11.2016	Kuortane	Jousiampujainliitto	Urheilijat	18
25.11.2016	Tahko	Pyöräilyunioni	Nuoret urheilijat	17
20.11.2016	Kuortane	Keilailuliitto	Valmentajat	4
19.11.2016	Kisakallio	Suunnistusliitto	Valmentajat	100
18.11.2016	Vaasa	Uimaliitto	Valmentajat	40
18.11.2016	Vaasa	Uimaliitto	Urheilijat	10
14.11.2016	Helsinki	Mäkelänrinteen urheilulukio	Nuoret urheilijat	36
14.11.2016	Jyväskylä	Jyväskylän yliopisto	Opiskelijat	35
11.11.2016	Pori	Kuntien reittipäivä	Seuratoimijat	20
7.11.2016	Vantaa	Urheiluopistoyhdistys	Muu	15
5.11.2016	Kuortane	Finlands Svenska Idrott	Nuoret urheilijat	240
4.11.2016	Helsinki	Arcada	Opiskelijat	15
30.10.2016	Kauniainen	Simmis Grani	Nuoret urheilijat	30
29.10.2016	Tampere	Ratagolfliitto	Urheilijat	35
18.10.2016	Vierumäki	Hiihtoliitto	Urheilijat	15
18.10.2016	Vuokatti	Suunnistusliitto	Urheilijat	28
18.10.2016	Vierumäki	Haaga-Helia	Opiskelijat	15
16.10.2016	Helsinki	Luisteluliitto	Urheilijat	14
13.10.2016	Kisakallio	Kisakallion urheiluopisto	Nuoret urheilijat	50

Liite 3

13.10.2016	Kisakallio	Kisakallion urheiluopisto	Nuoret urheilijat	50
13.10.2016	Kisakallio	Kisakallion urheiluopisto	Muu	100
6.10.2016	Kisakallio	Kisakallion urheiluopisto	Nuoret urheilijat	55
6.10.2016	Kisakallio	Kisakallion urheiluopisto	Nuoret urheilijat	100
6.10.2016	Kisakallio	Kisakallion urheiluopisto	Muu	100
29.9.2016	Helsinki	Koripalloliitto	Urheilijat	35
27.9.2016	Tampere	Koripalloliitto	Urheilijat	10
15.9.2016	Helsinki	Mäkelänrinteen urheilulukio	Nuoret urheilijat	19
15.9.2016	Helsinki	Mäkelänrinteen urheilulukio	Nuoret urheilijat	21
10.9.2016	Turku	Kaukalopallo- ja ringetteliitto	Valmentajat	23
4.9.2016	Kuortane	Painiliitto	Valmentajat	100
4.9.2016	Kouvola	Tanssiurheiluliitto	Urheilijat	40
4.9.2016	Pajulahti	Tennisliitto	Valmentajat	10
31.8.2016	Helsinki	Käsipalloliitto	Urheilijat	25
27.8.2016	Hämeenlinna	Potkunyrkkeilyliitto	Urheilijat	100
1.8.2016	Pajulahti	Sulkapalloliitto	Nuoret urheilijat	54
1.8.2016	Pajulahti	Sulkapalloliitto	Urheilijat	27
27.6.2016	Vuokatti	Hiihtoliitto	Nuoret urheilijat	6
27.6.2016	Vuokatti	Hiihtoliitto	Urheilijat	8
27.6.2016	Vuokatti	Hiihtoliitto	Urheilijat	25
27.6.2016	Vuokatti	Hiihtoliitto	Nuoret urheilijat	85
20.6.2016	Kisakallio	Voimisteluliitto	Nuoret urheilijat	30
18.6.2016	Vierumäki	Suomen fitnessurheilu	Urheilijat	65
16.6.2016	Kisakallio	Melonta- ja soutuliitto	Urheilijat	20
28.5.2016	Pajulahti	Luisteluliitto	Urheilijat	31
28.5.2016	Tampere	Suomen Valmentajat	Valmentajat	190
13.5.2016	Helsinki	Amerikkalaisen Jalkapallon liitto	Urheilijat	25
7.5.2016	Jämi	Valjakkourheilijat	Urheilijat	15
3.5.2016	Helsinki	Mäkelänrinteen Urheilulukio	Nuoret urheilijat	30
28.4.2016	Jyväskylä	Jyväskylän yliopisto	Opiskelijat	45
25.4.2016	Turku	Turun Urheiluakatemia	Nuoret urheilijat	40

Liite 3

24.4.2016	Rovaniemi	Olympiakomitea	Nuoret urheilijat	70
23.4.2016	Tampere	Tampereen Voimanostajat	Nuoret urheilijat	19
23.4.2016	Eerikkilä	Rugbyliitto	Urheilijat	15
20.4.2016	Turku	Turun yliopisto	Terveydenhuoltohenkilöstö	30
17.4.2016	Porvoo	Muaythai -liitto	Urheilijat	25
12.4.2016	Pajulahti	Triathlonliitto	Nuoret urheilijat	15
11.4.2016	Helsinki	Palloliitto	Valmentajat	20
30.3.2016	Helsinki	Palloliitto	Valmentajat	20
22.3.2016	Helsinki	Palloliitto	Valmentajat	20
21.3.2016	Tampere	Sammon keskuslukio	Nuoret urheilijat	87
19.3.2016	Vierumäki	Suomen fitnessurheilu	Urheilijat	45
18.3.2016	Kuortane	Urheiluliitto	Valmentajat	20
16.3.2016	Helsinki	Helsingin yliopisto	Terveydenhuoltohenkilöstö	60
12.3.2016	Vöyri	Finlands Svenska Idrott	Valmentajat	15
12.3.2016	Vöyri	Finlands Svenska Idrott	Nuoret urheilijat	35
12.3.2016	Vierumäki	Painonnostoliitto	Valmentajat	20
27.2.2016	Pajulahti	Paralympiakomitea	Nuoret urheilijat	15
16.2.2016	Lahti	Urheiluopistoyhdistys	Muu	20
12.2.2016	Helsinki	Ratsastajainliitto	Urheilijat	11
11.2.2016	Vierumäki	Taitoluisteluliitto	Urheilijat	16
9.2.2016	Vierumäki	Olympiakomitea	Nuoret urheilijat	70
5.2.2016	Varala	Urheiluopistoyhdistys	Muu	17
2.2.2016	Kuortane	Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia	Nuoret urheilijat	48
1.2.2016	Ilmajoki	Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia	Nuoret urheilijat	13
30.1.2016	Solvalla	Nyrkkeilyliitto	Urheilijat	35
27.1.2016	Lapua	Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia	Nuoret urheilijat	20
25.1.2016	Lohja	Luksian ammattiopisto	Terveydenhuoltohenkilöstö	15
25.1.2016	Seinäjoki	Etelä-Pohjanmaan urheiluakatemia	Nuoret urheilijat	25
24.1.2016	Varala	Judoliitto	Valmentajat	30
23.1.2016	Varala	Judoliitto	Urheilijat	30
22.1.2016	Kisakallio	Suunnistusliitto	Seuratoimijat	7

Liite 3

17.1.2016	Pajulahti	Judoliitto	Nuoret urheilijat	53
16.1.2016	Kisakallio	Tarkkuuslajit	Valmentajat	20
12.1.2016	Tampere	Hämeen Liikunta ja Urheilu	Seuratoimijat	20
9.1.2016	Pajulahti	Karateliitto	Nuoret urheilijat	70

Liite 4

Esittelypiste urheilu-tapahtumissa vuonna 2016

29.1.–31.1.	Educa-messut	Helsinki
13.–14.2.	SM-viikko	Tampere
19.–21.2.	Salpausselän hiihdot	Lahti
15.–20.3.	2016 IPC Ampumahiihdon MC	Vuokatti
27.–28.5.	Lasten ja nuorten voimaharjoittelu -seminaari	Tampere
10.–12.6.	Youth Athletics Games	Espoo
11.8.	Paralympiapäivä	Helsinki
9.–10.9.	Puhdasta voimaa -tapahtuma	Hämeenlinna
3.–4.10.	Kansallinen liikuntafoorumi	Turku
9.11.	Liikuntalääketieteen päivät	Helsinki

Liite 5

SUEKin kansainväliset edustukset vuonna 2016

Maailman antidopingtoimisto WADA

WADAn yhteistyökokous kansainvälisille lajiliitoille ja kansallisille antidopingtoimistoille	Pirjo Ruutu Katja Huotari
WADAn erivapauskomitea	Katja Mjøsund
WADAn laboratoriokomitea	Tiia Kuuranne

Kansainvälisten antidopingtoimistojen liitto iNADO

Hallitus ja yleiskokoukset	Pirjo Ruutu
Konferenssi	Pirjo Ruutu Katja Huotari
Urheilijoiden biologinen passi -konferenssi	Marjorit Elorinne Katja Huotari
Kansallisten antidopingtoimistojen johtajat	Harri Syväsalmi Marjorit Elorinne Petteri Lindblom Susanna Sokka

UNESCO

Integriteettiasioiden konferenssi	Harri Syväsalmi
Alueellinen koulutus Georgiassa	Marjorit Elorinne Kimmo Kunnari Marko Salminen

Euroopan neuvosto

EN:n dopinginvastaisen yleissopimuksen seurantaryhmä	Pirjo Ruutu
WADA-asioiden koordinaatiokokous	Pirjo Ruutu
Koulutustyöryhmä ja alueellinen koulutus	Samuli Rasila Susanna Sokka
Anti-Doping Program Implementation Models -seminaari	Samuli Rasila
Antidopingtoiminnan arviointi Bulgariassa	Katja Huotari
Tieteellinen työryhmä	Marjorit Elorinne Tiia Kuuranne
Urheilukilpailujen manipulointi	Harri Syväsalmi

Liite 5

International Anti-Doping Arrangement IADA

Johtokomitea	Pirjo Ruutu
Pohjoismainen yhteistyö Yhteistyökokous	Harri Syväsalmi Pirjo Ruutu Marjorit Elorinne
Nordic Athlete Passport Management Unit Hallinto	Pirjo Ruutu Marjorit Elorinne
Erivapautta koskenut asiantuntijakokous	Katja Mjøsund Anna Simula
Urheilukilpailujen manipulointi	Harri Syväsalmi

Muut

Euroopan Yleisurheiluliiton (EAA) delegaatti	Pekka Pitkälä
Tackling Doping in Sport -seminaari	Marjorit Elorinne
USADAn tiedeseminaari	Marjorit Elorinne Tina Suominen
Keep Crime out of Sport -seminaari	Samuli Rasila
Peace and Sport -konferenssi	Harri Syväsalmi
Rio de Janeiron olympialaisten dopingtestaajat	Janne Väre Marko Salminen
European Lotteries ja World Lottery Association	Harri Syväsalmi
Korean Anti-Doping toimiston 10-vuotisjuhla	Harri Syväsalmi
ISC, Sports Integrity Conference	Harri Syväsalmi Susanna Sokka

Vierailut SUEKin toimistossa

Australia, Uusi-Seelanti, Ruotsi, Sveitsi, Japani

Liite 6

Yhtyneet Medix Laboratoriot Tutkimustoiminta vuonna 2016

1. Tieteelliset julkaisut

1. Thevis M, Kuuranne T, Walpurgis K, Geyer H, Schänzer W. Annual banned-substance review: analytical approaches in human sports drug testing. Drug Test Anal. 2016 Jan;8(1):7-29. doi: 10.1002/dta.1928.

2. Tutkimusprojektit

1. Erytropoetiini (EPO) ja sen analogit – elektroforeesiin perustuvien dopingtestausmenetelmien jatkokehitys (opetusministeriön rahoittama SUEKin kautta)

3. Tieteelliset esitykset ja luennot

1. Kuuranne T. Laboratorion kuulumisia: 1. WADA ja laboratoriot 2. Näytteiden pitkäaikaissäilytys. *Tapahtuma: ADT:n testaajapäivät, 01/2016*
2. Suominen T. WADAn akkreditoimat laboratoriot ja niiden pelisäännöt. *Tapahtuma: SUEK avoimien ovien päivät, 11/2016*

4. Muu tieteellinen toiminta

1. Kuuranne T, WADAn Laboratory Expert Group, jäsen.
2. Kuuranne T, "Drug Testing and Analysis" -julkaisu, Wiley, associate editor.
3. Kuuranne T, Farmaseuttinen kemia, Farmasian tiedekunta, Helsingin yliopisto, dosentti.
4. Ristimaa J, Suomen Kromatografiaseura, hallituksen jäsen.
5. Leinonen A, Nordic Expert Panel (NEP) for the steroid module of the Athlete Biological Passport (ABP), jäsen.
6. Suominen, T. 15th Annual USADA Symposium on Anti-Doping Science, Bellevue, osallistuminen.

Koponen, M. 2016. Lääkevalmisteet ja ravintolisät suomalaisessa kilpaurheilussa.

Terveystieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto, liikuntalääketieteen pro gradu -tutkielma, 56 s, 5 liitettä.

Aikaisemmat tutkimukset ovat osoittaneet lääkevalmisteiden ja ravintolisien käytön olevan yleistä kilpaurheilijoiden keskuudessa. Tutkimusaineistoa on kerätty haastattelemalla, semistrukturoiduilla kyselylomakkeilla sekä olympialaisissa dopingtestauksen yhteydessä myös dopingtestipöytäkirjoista. Suomessa dopingtestipöytäkirjoja ei ollut aikaisemmin käytetty tutkimusaineistona. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää suomalaisten kilpaurheilijoiden lääkevalmisteiden ja ravintolisien käyttöä vuonna 2014. Tutkimusaineisto koostui 679 joukkue- (n=349), kestävyys- (n=90) ja voimaurheilijan (n=240) vuoden 2014 dopingtestipöytäkirjasta. Tutkimushenkilöt kuuluivat Suomen kansallisen dopingtestauksen piiriin, ja he olivat iältään 15–46-vuotiaita (keski-ikä 25,1 vuotta, keskihajonta 5,8). Tutkimusaineisto analysointiin IBM SPSS Statistics (versio 22.0) -ohjelmalla. Analysoinnissa käytettiin prosenttijakaumaa, kahden ryhmän vertailussa ristiintaulukointia, x2-testiä ja yhdensuuntaista varianssianalyysiä. Useamman ryhmän välisessä vertailussa käytettiin kahdensuuntaista varianssianalyysiä. Vuonna 2014 kilpaurheilijoista 62,2 prosenttia (n=422) käytti jotakin lääkevalmistetta ja 82,8 prosenttia (n=562) jotakin ravintolisää viimeisen seitsemän vuorokauden aikana ennen dopingtestiä. Keskimääräisesti käytettiin yhtä lääkevalmistetta ja neljää ravintolisää. Urheilijoista alle 8 prosenttia (n=53) ei käyttänyt yhtään lääkevalmistetta tai ravintolisää. Naiset käyttivät lääkevalmisteita miehiä enemmän (p<.001), mutta ravintolisien käytössä ei sukupuolten välillä ollut tilastollisesti merkitsevää eroa. Kestävyysurheilijat käyttivät enemmän lääkevalmisteita verrattuna joukkue- (p<.001) ja voimaurheilijoihin (p=.015). Joukkueurheilijat käyttivät vähemmän ravintolisiä kuin voima- (p<.001) ja kestävyysurheilijat (p=.016). Kilpailutesteissä testatuista urheilijoista jotakin lääkevalmistetta käytti 61,3 prosenttia (n=416) ja jotakin ravintolisää 84,3 prosenttia (n=572). Kilpailun ulkopuolella testatuista urheilijoista 60,9 prosenttia (n=413) käytti jotakin lääkevalmistetta ja 81,4 prosenttia (n=552) jotakin ravintolisää. Lääkevalmisteiden ja ravintolisien käytössä ei ollut tilastollisesti merkitsevää eroa kilpailu- ja kilpailun ulkopuolisissa testeissä. Tämän tutkimuksen mukaan lääkevalmisteiden ja ravintolisien käyttö suomalaisten kilpaurheilijoiden keskuudessa on yleistä. Reseptilääkkeiden lisäksi itsehoitolääkkeitä käytetään paljon. Lajiryhmä vaikuttaa lääkevalmisteiden ja ravintolisien käyttöön. Kestävyysurheilijoiden lääkkeiden käyttö on suurempaa ja joukkueurheilijoiden ravintolisien käyttö vähäisempää muihin lajiryhmiin verrattuna. Sukupuoli vaikuttaa lääkevalmisteiden käyttöön. Suomalaiset naiskilpaurheilijat käyttävät lääkevalmisteita miehiä enemmän. Suurempaa käyttöä ei voida selittää e-pillereillä. Pääsääntöisesti miehet ja naiset käyttävät samojen lääkevalmistepääryhmien lääkkeitä, mutta naiset käyttävät niitä määrällisesti enemmän. Ikä saattaa vaikuttaa lääkkeiden ja ravintolisien käytön lisääntymiseen.

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry
Suomen antidopingtoimikunta ADT

info@suek.fi
www.suek.fi
#puhtaastiparas

puh: (09) 3481 2020
faksi: (09) 148 5195